

CRNA GORA
Ministarstvo nauke

Broj: 04-056/20-472

23. marta 2020. godine

SEKTORSKA ANALIZA
za utvrđivanje predloga prioriternih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava
za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija
iz Budžeta Crne Gore u 2021. godini

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioriternih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u narednoj godini, u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama. Sektorska analiza se priprema u tekućoj za narednu kalendarsku godinu radi blagovremenog planiranja visine sredstava koja će biti opredijeljena na pozicijama ministarstava nadležnih za oblasti koje Vlada utvrdi kao prioritne za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Analiza će poslužiti i za pripremu javnih konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti koja će biti utvrđena kao prioritna.

1. OBLASTI OD JAVNOG INTERESA U KOJIMA SE PLANIRA FINANSIJSKA PODRŠKA ZA PROJEKTE I PROGRAME NVO

1.1. Navesti u kojim oblastima od javnog interesa (iz člana 32 Zakona o NVO) iz nadležnosti ministarstva planirate finansijsku podršku iz budžeta za projekte i programe NVO:

☐ socijalna i zdravstvena zaštita	☐ razvoj civilnog društva i volonterizma	☐ zaštita životne sredine
☐ smanjenje siromaštva	☐ evroatlantske i evropske integracije Crne Gore	☐ poljoprivreda i ruralni razvoj
☐ zaštita lica sa invaliditetom	☐ institucionalno i vaninstitucionalno obrazovanje	☐ održivi razvoj

☐ društvena briga o djeci i mladima	☒ nauka	☐ zaštita potrošača
☐ pomoć starijim licima	☐ umjetnost	☐ rodna ravnopravnost
☐ zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava	☐ kultura	☐ borba protiv korupcije i organizovanog kriminala
☐ vladavina prava	☐ tehnička kultura	☐ borba protiv bolesti zavisnosti
☐ druge oblasti od javnog interesa utvrđene posebnim zakonom (navesti koje): Inovacije		

2. PRIORITETNI PROBLEMI I POTREBE KOJE TREBA RIJEŠITI U 2021. GODINI FINANSIRANJEM PROJEKATA I PROGRAMA NVO

2.1. Navesti prioritetne probleme u oblasti(ma) iz nadležnosti ministarstva koji se planiraju rješavati finansiranjem projekata i programa nevladinih organizacija. Opis problema obrazložiti koristeći konkretne mjerljive pokazatelje trenutnog stanja i željenog stanja odnosno rješenja, navodeći izvor u kojem su takvi podaci dostupni. Pokazatelji mogu biti informacije iz uporednih analiza, izvještaja, rezultata istraživanja, studija, i drugi dostupni statistički podaci.

Opis problema:
<p>Sektorskom analizom prepoznata su dva ključna izazova i potrebe u oblasti nauke i inovacija, tačnije u dijelu saradnje između sva tri sektora: akademskog, javnog i privrednog:</p> <p>I - Jačanje saradnje nauke i privrede</p> <p>Saradnja nauke i privrede je osnovni pokretač svakog društva. Odnos nauke i privrede je dvosmjernan: nauka nudi nova ili unaprijeđena rješenja za mnoge probleme i izazove, što privreda komercijalizuje, i obratno, na zahtjeve privrede, nauka odgovara rješavanjem problema. Zato je ostvarivanje veze između istraživača i industrije jako važno, te je neophodno da se aktivno djeluje u pravcu osnaživanja partnerstava na nacionalnom i međunarodnom planu između akademskih, privrednih i državnih institucija, kao i na polju uključivanja što većeg broja ljudi, institucija i organizacija u sam proces transfera tehnologija, kako bi se ostvarila obostrana korist, kako za akademski, tako i za privredni sektor.</p> <p>Jačanje saradnje svih aktera u sistemu inovacija jedan je od strateških ciljeva Strategije inovativne djelatnosti (2016-2020): „Saradnja svih aktera u sistemu inovacija - državnih institucija, univerziteta, naučnoistraživačkih ustanova, privrednih subjekata i NVO, uz istraživanje i razvoj, adekvatan program obuka, infrastrukturu, tržište i različite finansijske instrumente podrške, predstavljaju ključni faktor oblikovanja i uređenja sistema inovacija jedne zemlje.“ U ovom okviru posebno se ističe neophodnost bolje povezanosti nauke i privrede. Ovo se posebno odnosi na činjenicu da privredni subjekti još uvijek nijesu dovoljno usmjereni ka istraživačkim ustanovama, kako bi angažovanjem istraživačkog osoblja nadoknadili nedostatak ili nedovoljnu razvijenost razvojnih sektora preduzeća, dolazeći do</p>

inovativnih rješenja koja će odgovoriti na njihove realne potrebe. Takođe, ni zaposleni na univerzitetima nijesu u dovoljnoj mjeri otvoreni da reaguju na potrebe i zahtjeve privrede.

Nedovoljna interakcija između nauke, privrede i društva prepoznata je i kao jedan od glavnih nacionalnih problema u sferi istraživanja i razvoja Strategijom naučnoistraživačke djelatnosti (2017-2021), Cilj 5.3. Kako je i navedeno u pomenutoj Strategiji, potrebno je usmjeriti akademsku zajednicu na bližu saradnju sa privredom i učiniti je sposobnom i spremnom da odgovori na njene potrebe. Akademaska zajednica treba da postane više proaktivna kroz transfer znanja, razvoj i realizaciju vizije o novim proizvodima, uslugama i tehnologijama i preduzetničku inicijativu, jer još uvijek postoji njena nedovoljna povezanost sa komercijalizacijom, što je prepoznato kao slabost u SWOT analizi. Nauka treba da bude baza za razvoj privrede i društva, pronalazeći prikladna rješenja za lokalne probleme, što još uvijek nije nacionalna praksa.

Strategija pametne specijalizacije (2019-2024) kao problem prepoznaje slabe veze institucija za istraživanje i razvoj sa poslovnim sektorom. U tom smislu, Vlada Crne Gore je u julu 2019. godine usvojila Kolaborativni program za inovacije (2019-2024), koji predstavlja jedan od instrumenata za implementaciju Strategije pametne specijalizacije. Kroz ovaj program finansiraju se inovativni projekti, a sve u cilju otklanjanja postojećeg problema: nedovoljne usmjerenosti poslovnih subjekata ka aktivnostima istraživanja i inovacija namijenjenih tržištu, čime se daje podsticaj razvoju novog toka u našoj ekonomiji, i to onog zasnovanog na znanju i visokim tehnologijama.

Takođe, valja napomenuti da Crna Gora od juna 2012. godine ima status punopravne članice Eureka mreže. Riječ je evropskoj mreži za finansiranje tržišno orijentisanih projekata istraživanja i razvoja s ciljem jačanja evropske konkurentnosti kroz podršku preduzetništvu, istraživačkim centrima i univerzitetima. Programom se posebno podstiču mala i srednja preduzeća na saradnju sa međunarodnim partnerima u pokretanju istraživačko-razvojnih i inovativnih aktivnosti, kao i na ulaganje u istraživanja i razvoj u cilju jačanja njihovog inovativnog kapaciteta. Pored toga, Ministarstvo nauke je u okviru IPA II Finansijske perspektive (2014-2020)-Program EU i CG za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu zaštitu (SOPEES) 2015-2017. odobrilo 13 grantova u vrijednosti od 952.669 €, s ciljem poboljšanja povezanosti nauke i industrije u prioritetnim oblastima definisanim Strategijom pametne specijalizacije, a s posebnim fokusom na zapošljavanje mladih istraživača i žena. Ovo sve ukazuje na to da Ministarstvo u kontinuitetu preduzima mjere u cilju jačanja veze između akademskog i privrednog sektora, ali je takođe evidentno da još uvijek ova povezanost nije na zadovoljavajućem novou. Potrebno je podstaci umrežavanje akademije i biznis sektora kako na nacionalnom tako i na međunarodnom nivou, a sve u cilju jačanja inovativnog potencijala kompanija i stvaranja inovativnih proizvoda, servisa i metoda.

Naime, problem nedovoljne povezanosti akademskog i privrednog sektora, datira iz perioda ekonomske tranzicije, koja je dovela do slabljenja crnogorske privrede i gašenja velikih preduzeća. U tom procesu nastale su male kompanije, koje nemaju kapacitet da naprave veći iskorak prema univerzitetima, te stoga ne mogu bitnije uticati na povezivanje i jačanje veze između nauke i privrede. Zvanična statistika ukazuje na to da poslovno-preduzetnički sektor u Crnoj Gori čini relativno mali udio u ukupnoj potrošnji za istraživanje i razvoj, odnosno svega 0.05% BDP-a (podatak za 2016. godinu). S druge strane, ni univerziteti nijesu orijentisani na privredu u mjeri u kojoj je to potrebno. Studijski programi nijesu dovoljno fleksibilni, niti fokusirani na potrebe privrede. Informisanost i komunikacija između dva sektora je nedovoljno izražena, te bi univerziteti trebalo da u većoj mjeri oslušuju potrebe privrede. Univerziteti u Crnoj Gori nemaju

Kancelariju/Odjeljenje za saradnju sa privredom, što je dobra praksa mnogih univerziteta van Crne Gore. Ovakve kancelarije imaju za cilj povezivanje preduzeća i institucija sa univerzitetskom misijom i promovisanje dugoročne poslovne saradnje ovih sektora. Značaj ovakvih struktura ogleda se u stvaranju mogućnosti za povezivanje *visokoškolskog obrazovanja, nauke i privrede*, kao i intenziviranju primjene naučnoistraživačkih rezultata u poslovanju subjekata koji obavljaju privrednu i javnu djelatnost. Takođe, kroz osluškivanje potreba sa tržišta rada i inkorporiranja istih u studijske programe, utiče se na sticanje vještina i znanja potrebnih na tržištu rada. Pokazatelji ovog problema su i nerazvijenost programa cjeloživotnog učenja za predstavnike privrednog sektora, pad znanja u STEM disciplinama (science, technology, engineering, mathematics), kao i mali broj preduzeća koja su otvorena za stručno usavršavanje studenata.

Kroz aktiviranje nevladinog sektora, doprinijelo bi se rješavanju nekih od navedenih problema.

Očekujemo da će NVO, kao organizacije bliskije građanstvu i privrednom sektoru, dati kreativna i inovativna rješenja, koja će doprinijeti smanjenju jaza između dva sektora, a sve u cilju opšteg, zajedničkog interesa. Uvidom u Registar nevladinih organizacija Ministarstva unutrašnjih poslova dobijen je podatak da postoje 122 nevladine organizacije koje se bave naukom. Kada uporedimo ovaj podatak sa podatkom iz Registra naučnoistraživačkih ustanova Ministarstva nauke, gdje su registrovane svega tri nevladine organizacije, možemo da zaključimo da u nevladinom sektoru postoji neiskorišćeni potencijal za djelovanje u oblasti nauke, te da će se kroz realizaciju predmetnog konkursa nevladin sektor u ovoj oblasti aktivirati i dati značajan doprinos u rješavanju navedenog problema. Cilj je sticanje jasnijeg i kompletnijeg uvida u predmetni problem i realizacija projekata koji utiču na njegovo umanjenje. Zato treba **omogućiti mobilizaciju resursa u nevladinom sektoru u pravcu iznalaženja kreativnih i inovativnih rješenja za povezivanje akademskog i privrednog sektora**. Naročito je važno prepoznati društvene izazove u preduzetničkoj sferi koji se odnose na prioritetne oblasti koje su prepoznate u Strategiji Pametne Specijalizacije (2019-2024), a to su: energija i zaštita životne sredine, održivi i zdravstveni turizam, održiva poljoprivreda i lanac vrijednosti hrane, informaciono komunikacione tehnologije, kao horizontalni prioritet.

Kroz podršku NVO-a, putem sprovedenih istraživanja i sačinjenih analitičkih dokumenata, kreiranih platformi ili edukativnih aktivnosti kao i na druge kreativne i inovativne načine, doprinijeće se prevazilaženju opisanog problema. Imajući u vidu da je Ministarstvo nauke postavilo elektronsku platformu koja olakšava povezivanje aktera u sektoru nauke i inovacija, www.s3.me, aktivnosti NVO mogu da se odnose i na njenu aktivaciju. Takođe, održavanje, aktivacija i marketing platformi uspostavljenih kroz prethodne konkurse ovog tipa može da dođe u obzir.

II - Nedostupnost podataka u otvorenom formatu čije bi korišćenje ubrzalo digitalnu transformaciju privrede i privredu zasnovanu na podacima

Podaci iz javnog sektora odnose se na sve podatke koje javna uprava proizvodi, sakuplja ili za koje plaća. Primjeri uključuju geografske podatke, statističke podatke, meteorološke podatke, podatke iz javno finansiranih istraživanja i digitalizovane knjige iz biblioteka. Evropska unija podstiče svoje članice, ali i zemlje kandidate da kreiraju vrijednost za ekonomiju i društvo putem ponovnog korišćenja ovih podataka.

Tržište otvorenih podataka je kamen temeljac ukupne ekonomije zasnovane na podacima. Nedavne studije u EU ukazuju da će direktna ekonomska vrijednost podataka iz javnog sektora porasti sa 52 milijarde u 2018. na 194 milijarde u 2030.

Dozvoljavajući da se podaci iz javnog sektora ponovo koriste za druge svrhe, uključujući komercijalne, može:

- Podstaci ekonomski rast i inovacije, njihovim korištenjem za nove proizvode i usluge;
- Pomoći u rješavanju društvenih izazova razvojem inovativnih rješenja, npr. u zdravstvu ili saobraćaju;
- Postati kritična vrijednost za razvoj novih tehnologija, poput vještačke inteligencije koja zahtijeva procesiranje velike količine podataka;
- Podstaci uključenost građana u politički i društveni život i povećati transparentnost Vlade, i drugo.

U Crnoj Gori je u 2019. g. uspostavljen portal otvorenih podataka, međutim, nepotpuna digitalna transformacija procesa rada u javnoj upravi čini dostupne setove podataka ograničenim i nedovoljno upotrebljivim.

Aktivnosti NVO bi mogle da pomognu u definisanju prioriternih setova podataka potrebnih privredi i građanima u Crnoj Gori u cilju podsticanja inovacija, kreiranju digitalnih rješenja koja će pomoći javnoj upravi u ubrzanju procesa otvaranja javnih podataka, promotivnim i edukativnim aktivnostima. Takođe, NVO bi mogle da doprinesu definisanju tehnoloških standarda za projekte otvorenih podataka kako bi više različitih proizvoda moglo lakše kasnije da se integriše a istovremno i da se uspostave kriterijumi kvaliteta.

Podaci (analize, studije, statistički izvještaji, itd.) koji pojašnjavaju navedeni problem	Izvor(i) podataka
<p>I - Jačanje saradnje nauke i privrede</p> <p>U SWOT analizi, kao neke od slabosti se prepoznaju: aktivnosti istraživanja i razvoja su većinom teorijske prirode, bez komercijalne orijentacije i konkretne primjene – ne postoji tržišno orijentisana kultura inovacija (<i>close to market innovation culture</i>); nedovoljna uključenost privatnog sektora;</p>	<p>SWOT analiza (sastavio dio Strategije naučnoistraživačke djelatnosti 2017-2021) Dokument dostupan na linku: http://www.mna.gov.me/biblioteka/strategije</p>

Kvantitativna analiza: Prema posljednjim zvaničnim podacima, ukupna domaća ulaganja u istraživanje i razvoj u 2016. godini iznosila su 0,32% BDP-a. Poslovno-preduzetnički sektor u Crnoj Gori čini relativno mali udio u ukupnoj potrošnji za istraživanje i razvoj, odnosno svega 0,05% BDP-a za 2016. godinu, dok je prosjek za EU28 iznosio 1,32% iste godine. Dostupni podaci ukazuju na to da preduzetnički sektor nedovoljno ulaže u istraživanje i razvoj. Time se ograničava mogućnost preduzeća za razvoj novih proizvoda, kao i apsorpciju novih tehnologija. Nacionalna IR aktivnost je generalno ispod nivoa drugih evropskih zemalja.

Problem je prepoznat u okviru Strategije naučnoistraživačke djelatnosti (2017-2021), Cilj 5.3.

Ovo je jedan od tri ključna cilja ove Strategije - jačanje sinergije između nauke i ekonomije, kako bi nauka doprinijela razvoju društva i poboljšala konkurentnost privrede, a djelujući u oblastima koje su prepoznate kao prioritetne u Strategiji pametne specijalizacije (2019-2024);

Strategija inovativne djelatnosti (2016-2020), Strateškicilj II: Jačanje instrumenata povezivanja i saradnje aktera u sistemu inovacija

Univerziteti i NI ustanove, kao generatori naučnog istraživanja, potrebno je da rezultate istraživanja usmjere ka konkretnoj primjeni, što

Istraživanje Balkanskog barometra iz 2016. godine

(sastavni dio Strategije pametne specijalizacije (2019-2024))

Dokument dostupan na linku:

<http://www.mna.gov.me/biblioteka/strategije>

Strategija naučnoistraživačke djelatnosti (2017-2021)

Dokument dostupan na linku:

<http://www.mna.gov.me/biblioteka/strategije>

Strategija inovativne djelatnosti (2016-2020)

Dokument dostupan na linku:

<http://www.mna.gov.me/biblioteka/strategije>

ih neminovno upućuje na povezivanje sa privrednim sektorom, ali i dijalog sa državnim institucijama, u potražnji za optimalnim modelom komercijalizacije inovacija;

Strategija pametne specijalizacije (2019-2024)

U okviru jačanja kulture inovacija finansiraće se aktivnosti koje imaju za cilj da promovišu svijest o dobrobitima inovacija u ekonomiji i društvu i da podstaknu kulturu inovacija.

Javni sektor i ekonomski sektor treba više da se uključuju u stvaranje ambijenta koji je pogodan za razvoj istraživanja i inovacija koje odgovaraju njihovim potrebama. To se može postići pružanjem potrebne podrške aktivnostima istraživanja i inovacija, kao i integracijom u ekonomske djelatnosti.

Kroz Registre Ministarstva nauke i Ministarstva unutrašnjih poslova, uočen je veliki potencijal ali i neaktivnost nevladinog sektora u oblastima jačanja sinergije između nauke, ekonomije, društva i društvenih izazova:

-3 licencirane nevladine organizacije za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti - Registar licenciranih naučnoistraživačkih ustanova MN-a;

-nema NVO u Registru inovativnih organizacija MN-a, i

-122 nevladine organizacije koje se bave naukom, Registar nevladinih organizacija MUP-a.

Strategija pametne specijalizacije (2019-2024)

Dokument dostupan na linku:

<http://www.mna.gov.me/biblioteka/strategije>

Registar licenciranih naučnoistraživačkih ustanova MN-a

Registar je dostupan na baneru sajta Ministarstva nauke

<http://www.mna.gov.me/ministarstvo>

Registar nevladinih organizacija MUP-a

Registar je dostupan preko linka:

<http://www.dokumenta.me/nvo/>

II - OTVARANJE PODATAKA IZ JAVNOG SEKTORA RADI PODSTICANJA EKONOMIJE ZASNOVANE NA PODACIMA

U Programu podsticanja inovativnih startupova 2019-2021 (usvojen u decembru 2018.), u poglavlju 4: Trenutno stanje elemenata ekosistema: Izazovi i šanse, navodi se:

Digitalna transformacija javnog sektora: Nizak nivo implementacije e-uprave umanjuje transparentnost sistema, produžava i komplikuje administrativne procedure i ne kreira veću potražnju za IT uslugama iz privatnog sektora. Takođe, nedovoljna otvorenost podataka iz javnog sektora, tek započet proces "open data" u državnoj administraciji, umanjuju analitičku podlogu brojnim biznisima koji bi svoje poslovne modele mogli da zasnuju na činjenicama, analizama i znanju.

U Strategiji pametne specijalizacije Crne Gore 2019-2024, otvaranje podataka iz javnog sektora navodi se kao potreba u okviru prioritetnog sektora "Informaciono-komunikacione tehnologije"

<http://www.mna.gov.me/ResourceManager/FileDownload.aspx?rid=344655&rType=2>

<http://www.mna.gov.me/ResourceManager/FileDownload.aspx?rid=351114&rType=2&file=Nacrt%20Strategija%20S3%20CG.pdf>

<p>Strategija Pametne specijalizacije (2019-2024)</p>	<p><i>Aktivnost 19.2:</i> Stimulisanje učešća u H2020 i EUREKA programima</p> <p>VII „Kombinacija politika i finansijski okvir“</p> <p>Cilj 3. Poboljšanje saradnje u okviru sistema inovacija Instrument politike: Kolaborativni programi za inovacije - Mjere za podršku inovativnim projektima koji se realizuju kroz intenzivnu saradnju aktera u sistemu inovacija.</p> <p>Cilj 5. Poboljšanje okvirnih uslova za inovativni ekosistem Instrument politike: Podrška kreiranju servisa e-vlade i otvorenih podataka (grant šema)</p>
--	---

2.3. Obrazložiti na koji način nevladine organizacije mogu doprinijeti rješavanju problema identifikovanih pod tačkom 2.1., koje aktivnosti su prihvatljive za postizanje željenog rezultata, kako se planira praćenje i vrednovanje doprinosa rješavanju pomenutih problema. Navesti konkretne mjerljive pokazatelje/indikatore za praćenje doprinosa nevladinih organizacija rješavanju identifikovanih problema i izvore verifikacije učinjenog.

Opis načina doprinosa nevladinih organizacija u rješavanju problema	Konkretni mjerljivi pokazatelji doprinosa nevladinih organizacija	Izvor(i) podataka
<p>I - Aktivnosti za unapređenje povezanosti između nauke i privrede treba da se odnose na podršku istraživanjima NVO sektora, kako kvalitativnih tako i kvantitativnih, kroz:</p>	<p>Mjerljivi pokazatelji se odnose na:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - Prikupljanje podataka (sastanci, ankete, intervjui), - Istraživanja i analize stanja i potreba oba sektora, - Izrada studija izvodljivosti, - Izrada elaborata, - Izrada (predloga) društveno korisnih programa, - Promocija urađenih materijala, - Izrada drugih sličnih upotrebljivih materijala i vezanih aktivnosti, - Izvođenje zaključaka i davanje preporuka na osnovu rezultata istraživanja, - Predstavljanje rezultata istraživanja (konferencije i slično), - Organizovanje seminara, radionica i okruglih stolova; - Održavanje i aktivacija postojećih informacionih platformi (www.s3.me i platformi kreiranih kroz prethodne konkurse MN), 	<p>Broj sprovedenih istraživanja/analiza (analiza stanja, potreba i uslova za ojačavanje partnerstava akademskog i privrednog sektora);</p> <p>Broj isporučenih studija izvodljivosti, elaborata, analitičkih dokumenata i sl;</p> <p>Broj održanih promotivnih događaja, predstavljanje rezultata, date preporuke za unapređenje stanja u ovoj oblasti.</p> <p>Uspostavljene i dnevno aktivne IT platforme;</p>	<p>-Dokumenta nastala kao rezultat istraživanja,</p> <p>-Narativni i finansijski izvještaji.</p>
<p>II – Aktivnosti na omogućavanju dostupnosti i korišćenja podataka iz javnog sektora radi podsticanja privrede zasnovane na podacima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sprovođenje anketiranja privrede i civilnog sektora o prioritnim 	<p>Izvještaj o sprovedenom anketiranju – poželjno u otvorenom, digitalnom formatu – IT platforma</p>	<p>Web sajtovi</p>

<p>skupovima javnih podataka koji su potrebni za rad ovim ciljnim grupama, kao i omogućavanje kontinuiranog dijaloga</p> <ul style="list-style-type: none"> - Saradnja sa javnim sektorom (država, opštine) radi definisanja modela podrške - projekata i tehnoloških standarda za otvaranje dostupnih podataka - Kreiranje aplikacija - moguće putem nagradnih konkursa za ideje mini servisa koji bi mogli da se kreiraju po principima otvorenih podataka - Promocija koncepta otvorenih podataka s fokusom na potencijal za kreiranje inovativnog i tehnološkog preduzetništva - Edukacije o ekonomiji baziranoj na podacima 	<p>Izveštaji i zaključci sa održanih sastanaka (javni sektor, NVO, biznis sektor) i definisani modeli podrške, projekti i standardi otvorenih podataka</p> <p>Organizovani konkursi za mini-servise i kreirane aplikacije</p> <p>Održani promotivni i edukativni događaji (okrugli stolovi, predavanja, radionice)</p>	<p>Periodični izvještaj projekta, dostavljen na verifikaciju Ministarstvu nauke (ključna faza projekta)</p> <p>Dostupno na webu</p> <p>Saopštenja</p>
--	--	---

3. OSTVARIVANJE STRATEŠKIH CILJEVA

3.1. Navesti ključne strateške ciljeve iz sektorske nadležnosti čijem će ostvarenju u 2021. godini doprinijeti projekti i programi nevladinih organizacija.

Strateški cilj(evi) čijem ostvarenju će doprinijeti javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacijau 2021. godini	Način na koji će javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva(ukratko opisati)
I - Jačanje saradnje nauke i privrede	

**Cilj 5.3. - Jačanje sinergije između nauke i ekonomije
(Strategija naučnoistraživačke djelatnosti (2017-2021))**

**Strateški cilj II: Jačanje instrumenata povezivanja i
saradnje aktera u sistemu inovacija (Strategija inovativne
djelatnosti (2016-2020))**

**Cilj 3. Poboljšanje saradnje u okviru sistema inovacija, Cilj
5. Poboljšanje okvirnih uslova za inovativni ekosistem
(Strategija Pametne specijalizacije (2019-2024))**

Realizacijom projekata kroz ovaj Konkurs, nevladin sektor će doprinijeti rješavanju konkretnih društvenih izazova i izazova vezanih za privredno poslovanje, što je već prepoznato Strategijom naučnoistraživačke djelatnosti, Strategijom inovativne djelatnosti, kao i Strategijom Pametne specijalizacije, a u cilju rješavanja navedenih problema na polju povezivanja nauke, ekonomije i društva.

**II - Otvaranje podataka iz javnog sektora radi podsticanja
ekonomije zasnovane na podacima**

**Cilj 5. Poboljšanje okvirnih uslova za inovativni ekosistem
(Strategija Pametne specijalizacije (2019-2024))**

Javni konkurs Ministarstva nauke za finansiranje projekata I programa nevladinih organizacija u 2021. godini doprinijeće sagledavanju stanja na ovom polju i unapređenju istog kroz:

Isporučene studije izvodljivosti, analize, elaborate i slična dokumenta koja su tematski orijentisani prema određenom društvenom izazovu, čime će se doprinijeti rješavanju konkretnih problema;

Aktivacija, održavanje i marketing postojećih IT platformi (s3.me i platformi podržanih kroz ranije konkurse MN) doprinijeće kontinuiranoj informisanosti i lakšem uspostavljanju kontakata i poslovne saradnje između aktera u sektoru istraživanja i inovacija;

Povezivanje s drugim regionalnim i međunarodnim inicijativama omogućie razmjenu znanja i širenje dobre prakse u ovoj oblasti;

Putem javnog konkursa za NVO, a na osnovu navedenih strateških ciljeva, biće podržani projekti koji će:

Uključivati anketiranje privrede, građana i javnog sektora o prioritetnim skupovima javnih podataka koji su potrebni prije svega privredi kako bi lakše uočavala poslovne šanse na tržištu, kreirala inovacije na osnovu dostupnih podataka ali i doprinijela da se Crna Gora međunarodno afirmiše u oblastima gdje njeni javni podaci ukazuju na konkurentne prednosti. (primjer: podaci

	<p>CETI-ja o analizama mesa ukazuju na marginalno prisustvo antibiotika u mesu porijeklom iz Crne Gore, međutim ovi podaci nijesu dostupni u otvorenom formatu (nijesu ni marketinški upotrebljeni). Projektima se mogu kreirati inovativna rješenja za dostupnost i promociju otvorenih podataka, edukativni i promotivni događaji. Projekti treba da u pripremnoj fazi ostvare snažno partnerstvo sa različitim akterima iz javnog sektora (npr. Upravama koje posjeduju veliku količinu dragocjenih podataka za analizu i korišćenje) i zajednički pronađu dobra rješenja za veću dostupnost i upotrebljivost otvorenih podataka.</p>
--	--

4. JAVNI KONKURSI ZA FINANSIRANJE PROJEKATA I PROGRAMA NVO - DOPRINOS OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA IZ SEKTORSKE NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

4.1. Navesti javne konkurse koji se predlažu za objavljivanje u 2021. godini u cilju doprinosa ostvarenju strateških ciljeva iz sektorske nadležnosti (iz tačke 3.1.), uz prijedlog potrebnih iznosa. Ukoliko postoji mogućnost preklapanja s javnim konkursima iz nacionalnih, sredstava EU ili drugih vanjskih fondova iz nadležnosti neke druge institucije, navesti s kojim organom je potrebno koordinirati oblasti finansiranja.

Naziv javnog konkursa	Iznos	Drugi donatori s kojima je potrebno koordinirati oblasti finansiranja
Konkurs za finansiranje naučnoistraživačkih projekata NVO sektora: „ Jačanje saradnje između akademskog, javnog i privrednog sektora ”		/

4.2. Navesti ko su predviđeni glavni korisnici projekata i programa koji će se finansirati putem javnog konkursa. Ukratko navesti glavna obilježja svake grupe korisnika, njihov broj i njihove potrebe na koje projekti i programi treba da odgovore u 2021. godini.

Opis glavnih grupa korisnika, njihov broj i potrebe

Direktni korisnici projekata i programa:

NVO aktivne u sferi društvenih istraživanja i novih tehnologija.

Populacija na koju se vrši uticaj projektima i programima:

Šire građanstvo može biti krajnji korisnik inovativnih rješenja razvijenih u NVO sektoru koja unapređuju različite sfere društvenog života;

Brojne institucije imaju na raspolaganju studije izvodljivosti, analize, elaborate, planska dokumenta i naučne radove koji mogu biti od značaja za unaprjeđenje njihovog poslovanja.

Istraživači, kao krajnji korisnici rezultata i inputa koje konkurs proizvede.

Privreda će imati koristi od dostupnosti skupova otvorenih javnih podataka koji su joj zaista prioritetno potrebni radi planiranja svojih budućih poslovnih aktivnosti, kao i od edukacije o mogućnostima istih

Provajderi javnih podataka (najčešće su to Uprave) jer mogu dobiti pomoć u prioritizaciji, načinu kreiranja i prezentacije setova otvorenih podataka

Država i lokalna samouprava će imati koristi od pokretanja novih privrednih aktivnosti i promocije setova podataka po kojima je Crna Gora u prednosti na širem tržištu

4.3. Navesti očekivani ukupni broj ugovorenih projekata, odnosno ugovora koji se planira zaključiti s nevladinim organizacijama na osnovu javnog konkursa.

Očekivani broj projekata koji se planira finansirati / broj ugovora koje se planira zaključiti s NVO	
5-20 projekata u zavisnosti od veličine sredstava dodijeljenih pojedinačnim NVO	5-20 potpisanih ugovora u zavisnosti od veličine sredstava dodijeljenih pojedinačnim NVO

4.4. Navesti najviši i najniži iznosi finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu pojedinačnog javnog konkursa navedenog u tački 4.1.

Naziv javnog konkursa: Konkurs za finansiranje naučnoistraživačkih I inovativnih projekata NVO sektora u 2021. godini: „ Jačanje saradnje između akademskog, javnog i privrednog sektora ”	
Najniži iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 5.000,00 eura	Najviši iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 15.000,00 eura

NAPOMENA: stavom 4 člana 32ž Zakona o NVO, definisano je: *“Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dodijeliti nevladinoj organizaciji za finansiranje projekta, odnosno programa, ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa.”*

5. KONSULTACIJE SA ZAINTERESOVANIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

5.1. Navesti na koji način je u skladu sa važećim propisima obavljen proces konsultovanja NVO u procesu pripreme sektorske analize.

Metoda konsultacija (npr. web, email, konsultativni sastanak, itd.)	Datumi sprovedenih konsultacija	Naziv NVO koje su učestvovalе u konsultacijama
Dostavljanje predloga, komentara i sugestija na Nacrt Sektorske analize, u skladu sa Javnim pozivom Ministarstva nauke nevladinim organizacijama		
Održavanje konsultativnog sastanka sa nevladinim organizacijama u skladu sa Javnim pozivom Ministarstva nauke nevladinim organizacijama		

6. KAPACITETI ZA SPROVOĐENJE JAVNOG KONKURSA

6.1. Navesti broj službenika/ica i spoljnih saradnika koji će biti zaduženi za sprovođenje javnog konkursa i praćenje realizacije finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija (uključujući najmanje jednu terensku posjetu, prilikom koje će se provjeravati izvršavanje ugovornih obaveza, namjensko trošenje sredstava, te postizanje rezultata planiranih javnim konkursom i odobrenim projektom/programom).

Naziv javnog konkursa	Broj službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programanevladinih organizacija	Imena službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija
„Jačanje saradnje između akademskog, javnog i privrednog sektora”	1	Milena Ivanović

Ovjera ministra:

<hr style="width: 80%; margin: 0 auto;"/> <p>Ime i prezime</p>	<p>M.P.</p>	<hr style="width: 80%; margin: 0 auto;"/> <p>Potpis</p>
--	-------------	---